

Bærekraftsrapport 2023

Nasjonalparkriket Reiseliv AS

Ole Erik Bjørnstadhaugen, juni 2024

Om Nasjonalparkriket

Nasjonalparkriket Reiseliv AS (NPR AS) er destinasjonsselskapet for Nord-Gudbrandsdalen, der Dovre, Lesja, Sel, Skjåk og Vågå er eierkommuner. NPR AS er organisert gjennom seks eierlag som hver har sin representant inn i styret. I tillegg er det ett eksternt styremedlem. Eierlagene arbeider lokalt, i sin hjemkommune, mens destinasjonsselskapet jobber på det regionale nivået, på vegne av alle eierlagene. Styret er med på å legge de overordnede målene for selskapet, som daglig leder sørger for at blir iverksatt.

«Nasjonalparkriket skal være Norges friskeste og mest berikende reisemål for fjellopplevelser» Vårt mål er å utvikle Nord-Gudbrandsdalen til den ledende Nasjonalparkregionen i Europa, og et utstillingsvindu for bærekraftig reiselivsutvikling.

Forankring og bakgrunn

I april 2018 ble det tatt initiativ til at NPR AS skulle søke Innovasjon Norge om støtte til fase 1 til "Merket for Bærekraftig reisemål". Dette fordi bærekraft er veldig viktig innenfor reiselivet, og at merkeordningen gir oss tilgang på en verktøykasse som systematiserer og avdekker sider vi er gode på og der vi har forbedringspotensiale.

Våre samarbeidskommuner, Lesja, Dovre, Sel, Vågå og Skjåk har bidratt med ressurser, både økonomisk og arbeidsmessig i merkeprosessen, i tillegg til politiske vedtak om at de stiller seg bak arbeidet som er gjort og skal gjøres.

I februar 2023, etter en flerårig og omfattende prosess ble NPR AS merket som et reisemål med fokus på bærekraft i reiselivet. Dette ble markert på et arrangement i Otta fredag 10. februar.

Disposisjon i rapporten

Som et arbeidsdokument er det utviklet en handlingsplan som skal ligge til grunn for arbeidet i perioden. Denne planen inneholdt fem fokusområder:

- 1. Ressurseffektivitet og miljøansvar**
- 2. Forpliktende samarbeid mellom reiselivet og verneområdeforvaltningen**
- 3. Lokal verdiskaping - Lokalbefolkning - Samarbeid og raushet**
- 4. Mobilitetsløsninger for framtida**
- 5. Kompetansetiltak**

Disse fokusområdene er de som skal legge føringer for hele perioden fram til remerking. Denne rapporten vil belyse hva som er gjort rundt disse fokusområdene, både internt i selskapet, men også hos våre samarbeidspartnere.

I tillegg vil vi belyse økonomisk levedyktighet, utfordringer, suksesshistorier og formidling av rapporten i et avsluttende avsnitt.

Lenke til handlingsplanen: <https://www.bransje.nasjonalparkriket.no/s/Handlingsplan-Nasjonalparkriket>

Ressurseffektivitet og miljøansvar

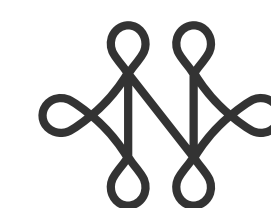
Miljøsertifisering:

Vi skal øke antall miljøsertifiserte medlemsbedrifter og kommuneadministrasjoner og gjøre terskelen lavere for gjennomføring.

25. mai gjennomførte vi et digitalt informasjonsmøte om Green Key. 25. september var det oppstartsmøte for bedrifter som ønsket mer informasjon. Tre bedrifter ble med videre i arbeidet med sertifiseringsarbeid.

Green Key

Nasjonalparkriket

Vi skal bidra til økt kildesortering i regionen

Vi har koblet oss på utarbeidelse av virksomhetsplanen for Nord-Gudbrandsdal Renovasjonsselskap. Dessverre fikk vi ikke være part i arbeidet, men vi har gjennom e-post og innspill til daglig leder fått reiseliv på kartet i dette arbeidet. Dette har blant annet resultert i et møte med bedrifter i Sjødalen i 2024, der man skal se på gode løsninger.

Andgard, Pål Sverre <paal-sverre.andgard@ngr.no>

tor. 11. jan., 11:36

til Bessheim, hei@bikeandhike.no, erik@lomonsjoen.no, kjetil@aktivit.no, post@lemonsjoe.no, post@memurubu.no, post@n

Til

Bedrifter i Sjødalen.

Vi kontakter dere for å høre om det er interesse for et samarbeid om bedre avfalls løsninger ?

De fleste av dere driver virksomheter basert på naturopplevelser og bruker miljø som en konkurransefaktor. Hvordan avfall blir håndtert er en del av dette, men utfordringen med å legge opp henteruter er de store transportavstandene. Dersom NGR skal kjøre en tur til Gjendesheim for å tømme én eneste container, så vil gevinsten med økt materialgjenvinning bli spist opp av økt energibruk og økte utslipp. Det blir også en kostbar løsning. Men dersom vi kan hente avfall hos flere bedrifter på en og samme tur så blir regnestykkene helt annerledes.

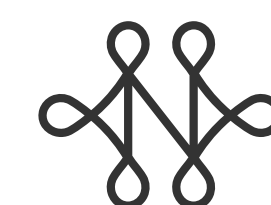
Hva sier lovverket?

I gjeldende Avfallsforskrift pålegges bedrifter som produserer husholdningsliknende avfall å kildesortere matavfall og plastavfall. Videre skal man videresende slikt avfall til materialgjenvinning.

Myndighetene arbeider med en ny revisjon av forskriften, og det er sannsynlig at det også blir innført krav om kildesortering av papp/papir og glass- og metallemballasje brukt til mat. Kanskje også til tekstiler.

Videre får bedriften krav på seg til å dokumentere mengder avfall.

I tillegg har myndighetene innført en statlig avgift på forbrenning av avfall. For 2024 er denne avgiften kr 485 pr tonn og signalene er at den skal økes til kr 1.000 pr tonn fram mot 2030. Denne avgiften må vi inkludere i våre priser på restavfall og det gjør det mer lønnsomt å sortere avfall til materialgjenvinning.

Nasjonalparkriket

Bidra til god kanalisering av trafikk og gode gjesteopplevelser

Nasjonalparkriket har egen innholdsprodusent og vårt fokus er ansvarlig markedsføring. Regionen vår har seks nasjonalparker og derfor er riktig kommunikasjon og kanalisering viktig, her ved noen eksempler:

I tillegg har administrasjonen i Nasjonalparkriket hatt jevnlige møter med kommunikasjonsansvarlig i Dovrefjell, Dovre og Rondane nasjonalparker. Nettopp for å få riktig og god kommunikasjon og kanalisering.

Forpliktende samarbeid
mellom reiselivet og
verneområdeforvaltningen

«Reiseliv og forvaltning, et forpliktende samarbeid og en nasjonal pilot»

Nasjonalparkriket har i 2023 avsluttet forprosjektet «Reiseliv og forvaltning, et forpliktende samarbeid og en nasjonal pilot». Vi har omsøkt og fått midler fra IFK og MDIR til et hovedprosjekt.

Konklusjoner fra forprosjektet:

Nasjonalparkforvaltere:

Erfaringer forvaltning- omforent ønske om styrket samarbeid

Konklusjon

- ❖ Stor bevissthet – «*Vi kan bli mye bedre*»
- ❖ Trenger «reiselivskompetanse» i nasjonalparkforvaltningen
- ❖ Krever dedikert ressurs for kommunikasjon og møte med reiseliv/ næringsliv
- ❖ Ønsker et kontaktpunkt i reiselivet for felles tiltak, prosjekter og arrangementer- Nasjonalparkriket reiseliv et naturlig kontaktpunkt
- ❖ Aktiv prosess for dedikert ressurs

Reiselivet:

Erfaringer reiseliv- omforent ønske om styrket samarbeid

Nært nasjonalparkgrensa

- ❖ Sterk frustrasjon i generasjoner
- ❖ Bitterhet mot alt av forvaltning – klarer ikke å skille myndigheter- nasjonalparkforvaltningen adresse for all frustrasjon
- ❖ Takknemlig for besøk og at «noen hører på dem»
- ❖ Dårlig utgangspunkt for utviklingskraft og innovasjon

I randsoner

- ❖ Ser det positive i og utnytter nasjonalparkens attraksjonskraft. Får kjørt skiløyper, tillatelse hundekjøring, guide sykkelturer etc.
- ❖ Godt utgangspunkt for utviklingskraft og innovasjon

Konklusjon

- ❖ Alle ser behovet for og ønsker å delta i strukturert samarbeid

Møtevirksomhet i forprosjektet, 2023

Prosjektet er belyst og informert om ved flere anledninger i løpet av 2023:

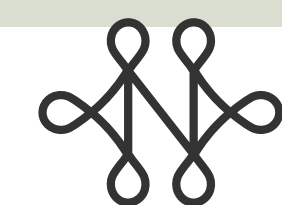
- Møte Innlandet Fylkeskommune om prosjektet – 10. januar
- Presentasjon sammen med Visit Lillehammer til forvaltere om problemstilling og prosjektet 18. januar
- Rådgivende utvalg Dovrefjell 8. mars 2023
- Innlegg på møte om tiltaksplan på Dovrefjell, med innlegg om prosjektet R&F
- Rådgivende utvalg Rondane 7. juni 2023
- Møte om utvidelse av Jotunheimen NP 19. juni 2023
- Moskusmøte 3. nov 2023

Nasjonalparkriket er også i 2023 regnet som en naturlig samarbeidspartner mellom reiselivet og verneområdeforvaltningen, med jevnlige møter, også utenom rådgivende utvalg.

Villreinarven:

Nasjonalparkriket har gjennom flere år vært med i styringsgruppa til prosjektet «Villreinarven» Prosjektet har hatt en utvikling fra å skape produkter og opplevelser rundt rein, uten å oppsøke dem. I tillegg har det vært et kompetansehevende program for å bidra til økt kunnskap om rein, både historisk og som art.

Les mer her: <https://www.nordveggen.no/vaart-arbeid/villreinarven>

Nasjonalparkriket

Lokal verdiskaping,
Lokalbefolkning,
Samarbeid og raushet

BOOKING

Nasjonalparkriket har egen bookingløsning på hjemmesiden, noe som gir medlemmene våre en ekstra salgskanal. Samtidig kanaliserer vi bookinginntekter lokalt. Vi gir også små bedrifter som ikke ønsker å gå inn på kostbare bookingløsninger et alternativ ved å bruke vår lisens. På den måten gjør vi vegen kortere mellom inspirasjon og bestilling også for de små bedriftene med begrenset kapasitet.

BESSHEIM FJELLSTUE

Bessheim fjellstue ligg like ved fjellryggen Besseggen i Jotunheimen. Sentralt plassert ved fylkesveg 51, har Bessheim sidan 1890 losjert og servert fjellvandrarar og reisande langs den Nasjonale turistvegen over Valdresflya.

Dessutan er Bessheim ein del av Høgruta i Jotunheimen – og startstad for denne populære 5-dagarsturen i hjarta i Jotunheimen. Du kan anten bruke fjellstova som ein stoppestad på ein lengre tur, eller bu her fleire dagar og utforske lokale fjelltoppar. Kva med å gå turen over Besseggen på ski?

OVERNATTING
Bessheim tilbyr overnatting i rom, leilegheiter og i hytter. I tillegg har vi ein liten campingplass. Vi har totalt 180 senger fordelt på 27 rom og 27 hytter og leilegheiter. Inne på fjellstua har vi 64 av desse sengene. Romma har ikkje hotellstandard, men det er oppreidde senger og dusj og toalett på dei fleste. Hyttene har mellom 2 og 10 senger, og storleik og standard varierer mykje.

MAT
På Bessheim serverer vi norsk, tradisjonell mat. Vi likar å serverer reinsdyrkjøt frå Vågå Tamrein AS, hjort og elg frå lokale jegerar og fjellaure frå dei mange gode fiskevatna i Jotunheimen. Kvar morgon er det frokostbuffet der gjestene kan smørje seg niste til fjellturen.
I restauranten vår serverer vi frokost, middag frå ein a la carte-meny på dagtid og ein

BOOK NÅ

Antall rom/hytter:

1 rom/hytte

Gjester:

2 voksne

0 barn

Kampanjekode:

Velg innsjekksdato:

juni 2024

>

MA.	TI.	ON.	TO.	FR.	LØ.	SØ.
					1	2
3	4	5	6	7	8	9

Produksjon av innhold som skal stimulere til bruk av lokale råvarer

Gjennom en videreføring i 2023 av matrute Gudbrandsdalen har det blitt skapt innhold og markedsført lokalmat og produsenter gjennom våre kanaler. I samarbeid med Gudbrandsdalsmat og Visit Lillehammer er det laget felles innhold for å løfte fram Gudbrandsdalen som et eldorado for lokalmat. På sikt er det et mål å få Gudbrandsdalen synlig inn i satsingen «Matfylket Innlandet»

Møtevirksomhet tilknyttet matruteprosjektet:

- Matrute - møte Skåbu fjellhotell 16. mars 2023
- Matrute Gudbrandsdal 25. april 2023
- Matrute og vegen videre 1. juni 2023
- Møte fotosession matrute Gudbrandsdalen 4. september 2024
- Medarrangør på lokalmatdag i Lom

M

Marit Tangvik <marit@visitjotunheimen.no>

til Henning, Anette, meg, Mari ▼

Heil!

Vedlagt forslag til program til lokalmatdag i Lom, 31. mai.

Sender over til dykk for attendemelding før eg set opp invitasjon 😊

fre. 5. mai 2023, 12:18

Ca. 10.00-12.00	Medlemsmøte Gudbrandsdalsmat (Gudbrandsdalsmat tilpasser tidspunkt)	For medlem i Gudbrandsdalsmat Påmelding til Anette.
12.00-16.00 ca. 30 min. (Programmet startar medan vi et lunsj) ca. 3 timar ink. pause. ca. 30 min	Velkommen og rustikk lunsj med lokale råvarer Matfylket innlandet Gudbrandsdalsmat ink. presentasjon av dei som står med smaksprøver i «open bakgård»	For inviterte og andre spesielt interesserte. Påmelding til Matfylket Innlandet (lenke).
Frå 16.00	«Open bakgård» der lokalmatprodusentar presenterer sine produkt til reiselivsbedrifter, handelsbedrifter og lokalbefolkning.	Ope for alle. Inga påmelding.

Matfylket Innlandet dekkjer lunsj p.p. (Tusen takk!) Dei har alt ein etablert kanal for påmelding til delen med fagleg innhald og lunsj.

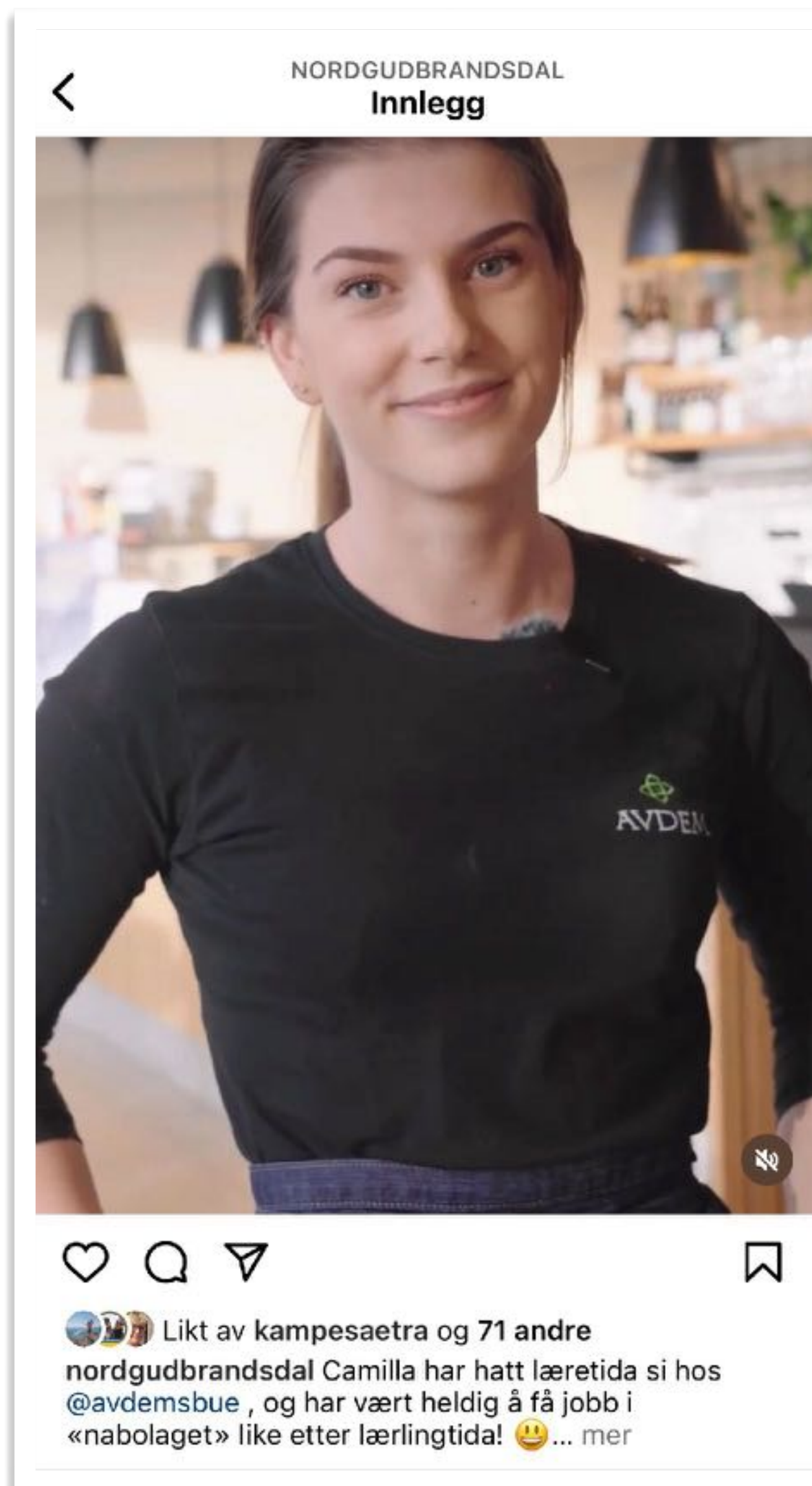
[@Anette Svastuen](#), Gudbrandsdalsmat, rekrutterer medlem til å stå med smaksprøver.

Eg lager invitasjonar og facebookarrangement. Sender over når det er klart. Visit Jotunheimen og Nasjonalparkriket ([@Ole Erik Bjørnstadhaugen](#)) inviterer c

Tilflyttingsprosjektet

«Kom til oss»

Sammen med alle seks kommune i Nord-Gudbrandsdal har Nasjonalparkriket vært involvert i innholdsproduksjon og kommunikasjon koblet mot stillings- og lærlingslippet, der målet er å samle og promotere jobbmulighetene i Nord-Gudbrandsdal. Det er en felles plattform for å synliggjøre Nord-Gudbrandsdal som et attraktivt sted å jobbe og bo.

Bransjeside for Nasjonalparkriket, samt nyhetsbrev til medlemmer

Vi har i løpet av 2023 opprettet og synliggjort bransjesider for våre medlemmer og andre som er interessert i arbeidet vi driver med. I tillegg sender vi ut nyhetsbrev med informasjon til våre medlemmer, både fagstoff og inspirasjon.

NYHETSBREV TIL MEDLEMMER NASJONALPARKRIKET

September 2023

Arbeidsdager i kommunene

Som tidligere informert om, så er vi nå mer ute i kommunene og skal være mer tilgjengelige for dere. Det arbeides med å legge en plan for kontordager for administrasjonen ute i regionen. På denne måten kan dere få lettere tilgang til oss, enten om vi sitter i din kommune, eller en nærliggende en. Oversikt over disse dagene blir distribuert til dere, men vi vil løpende oppdatere dere på hvor vi skal være.

Vi har for tiden kontoradresse i [Storgata 15](#) på Otta (sørligste inngangen) og en plass på Trollhub på Dombås. Det er likevel viktig at dere avtaler møter med oss i forkant! Vi vil også påpeke at vi er alltid tilgjengelige for et møte med dere, enten fysisk, eller digitalt!

For ordens skyld, så er kontaktinformasjonen til administrasjonen følgende:

Støtte opp om guidebedrifter og andre lokale aktører som utvikler bærekraftige produkter i nasjonalparker og randsonen.

To ganger i året gjennomfører nasjonalparkforvalterne på Dovrefjell et eget moskusmøte. Her informeres det om status, utfordringer og muligheter rundt Dovrefjell, med ekstra fokus på moskus. Denne dialogen er svært viktig for å ivareta naturmangfoldet og sikre god, lokal verdiskaping. Nasjonalparkriket er en naturlig deltaker på disse møtene. To møter gjennomført i 2023.

Kulturminneplan i Sel kommune:

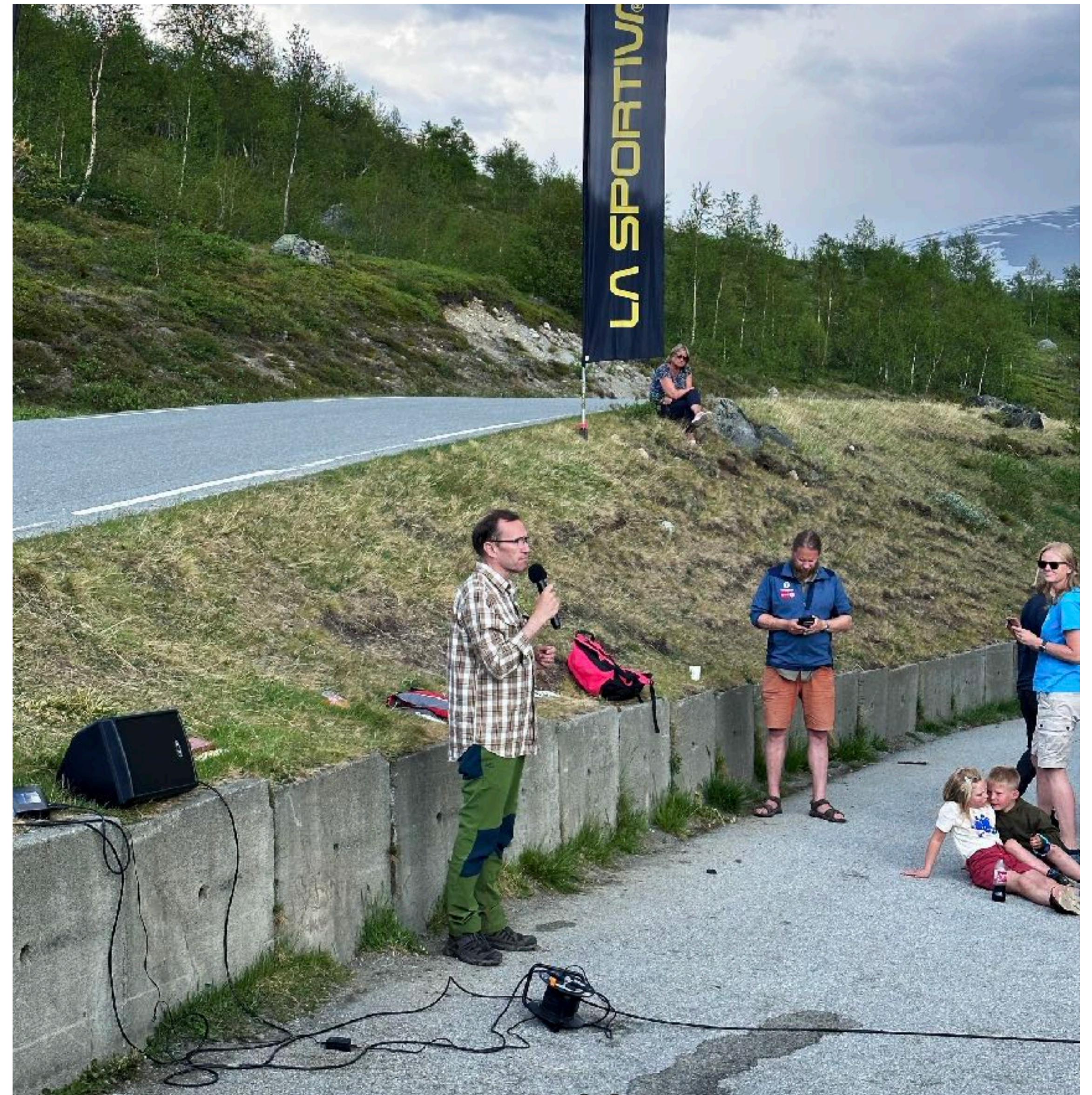
Nasjonalparkriket er invitert inn og deltar i gruppa som skal utarbeide en kulturminneplan, med fokus på jakt og fiske. Arbeidet hadde oppstart i slutten av 2023. Hovedformålet vårt er å få reiseliv inkludert i denne planen.

Evaluering av sesongen på Besseggen

Det er årlig evalueringsmøte av sesongen på Besseggen. Destinasjonsselskap, nødetatene, kommunene og næringen møtes for å informere om, evaluere og vurdere trafikken på Besseggen. Effekten av tiltak som f.eks. Besseggen-patrulja, skilting og informasjon blir vurdert. Nasjonalparkriket har vært økonomisk bidragsyter til Besseggen-patruljen i flere år, med kr. 10.000,- årlig.

- Evaluering sesong Besseggen 20. nov 2023
- Åpning Besseggen som nasjonal turiststi - 17. juni 2023

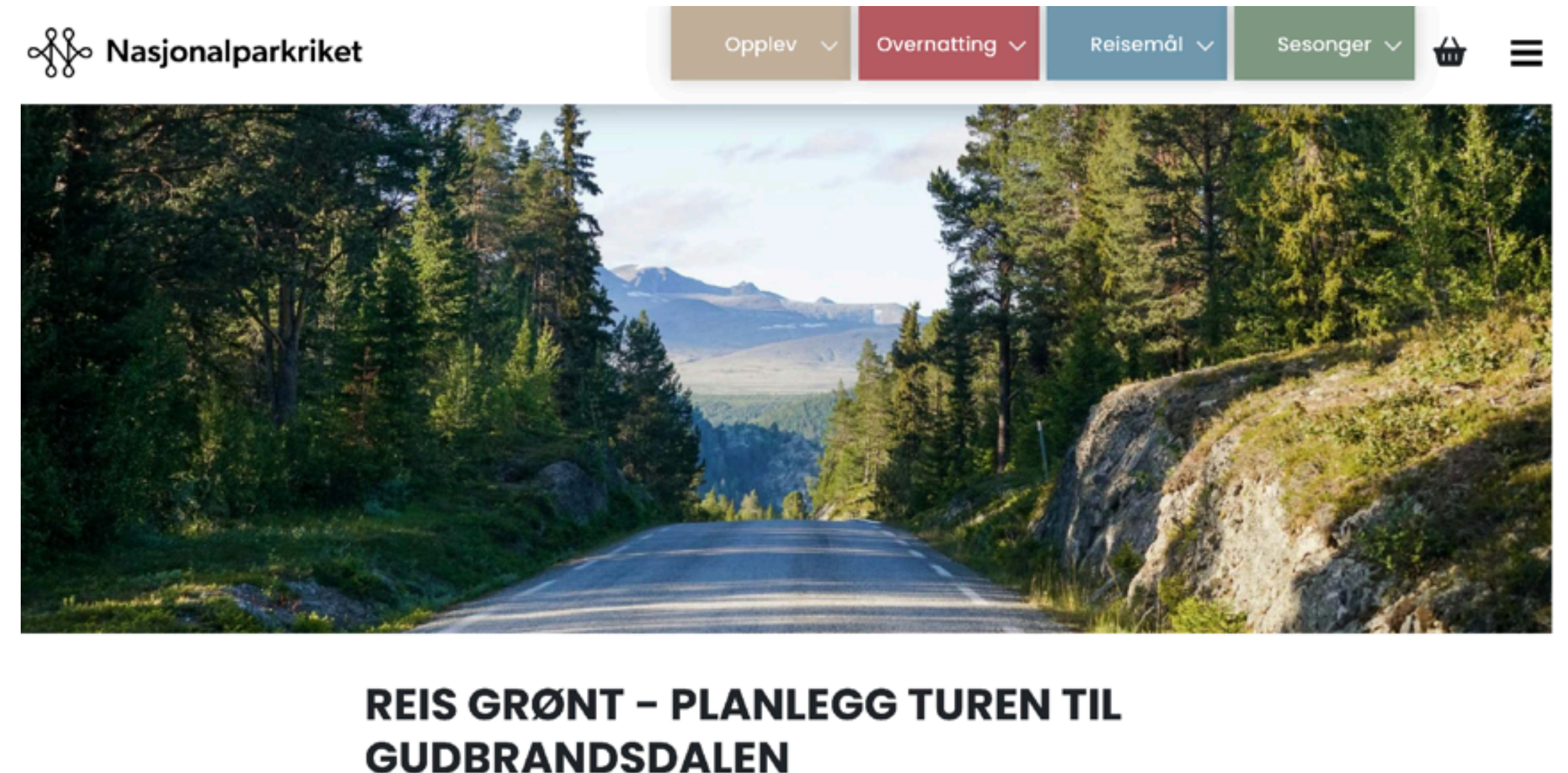
Mobilitetsløsninger for framtida

Landingsside

Vi har en egen landingsside om grønn reise til regionen vår:

<https://www.nasjonalparkriket.no/reis-gront>

Kompetansetiltak

Kompetanseheving medlemmer

- I løpet av juni 2023 gjennomførte innholdsprodusenten vår kurs for alle medlemmene i hvordan de skal styrke sin egen merkevare på sosiale medier.
- I tillegg hadde daglig leder et medlemsmøte der et eget tema var hvordan du som medlem kan utnytte deg bedre av at selskapet har en egen bærekraftansvarlig samt økonomistyring i 2023.
- Det sendes løpende ut informasjon og invitasjoner til medlemmene om kurs og konferanser som kan være relevant for dem å delta på. men dette har vært opp til den enkelte å bli med på.
- Tilbud om kurs i universell utforming - nov. 2023
- Gjennom interne nyhetsbrev oppfordres medlemmene stadig å utnyttekompetansen i selskapet, som en del av medlemsfordelene.

Skoleverket

- Daglig leder og innholdsprodusent har høsten 2023 hatt foredrag om reiseliv og kommunikasjon til elever på Nord-Gudbrandsdalen videregående skole. Dette er en årlig begivenhet.
- I tillegg har daglig leder hatt Innlegg for reiselivslinje VGS Hamar 18. oktober, der bærekraft naturlig nok har hatt fokus.

Inspirasjon, konferanser og innlegg knyttet til bærekraft gjennom 2023

– også for medlemmene –

Innlegg om bærekraft:

- Innlegg pilegrimssamling om bærekraft – Hjerkin 12. mars 2023
- Innlegg pilegrimssamling om bærekraft – Løkken Verk 13. mars 2023
- Innlegg på frokostmøte i Skjåk om bærekraft – 27. april

Konferanser som er tilbudt medlemmer, og som Nasjonalparkriket har deltatt på:

- Snowballkonferansen 2023
- Den Smarte Grønne Dalen – 23 aug 2023
- Næringskonferanse Oppdal 31. okt 2023
- Destinasjonssamling NHO 16. nov 2023
- Pilegrimskonferansen 26. oktober.
- Skjåk konferansen 2-3. okt 2023
- Innovasjonsfestivalen i Åndalsnes
- Kick off Innovasjon Norge 15. nov 2023

Økonomisk levedyktighet,
suksesshistorier og formidling
av rapporten

Her vises det ikke til så mye tall og statistikk,
men heller et utfordringsbilde og større grep
som tas.

Masterplan Reiseliv

Gudbrandsdalen 2030

Sammen med Visit Lillehammer og Visit Jotunheimen har det de siste årene vært jobbet med en felles Masterplan for Gudbrandsdalen. Det ble i 2022 gjennomført møter med næringen i flere omganger for å få næringens innspill til satsing for reiselivet mot 2030. Masterplanen er et godt dokument som bereder grunnen for felles tenking, destinasjons- og næringsmessig. Et resultat av masterplanarbeidet er at det ble initiert et samarbeidsprosjekt mellom Visit Lillehammer, Visit Mjøsa og Nasjonalparkriket for å se på mulighetene for ett felles reiselivsselskap. Mye for å se på bedre utnyttelse av ressursene (økonomisk og human) i et destinasjonsarbeid som blir stadig mer krevende, både på forventninger, leveranse og økonomi.

Omstillingsprosess

Sammenslåing Visit Lillehammer, Visit Mjøsa og Nasjonalparkriket for et mer økonomisk og faglig robust reiselivsselskap?

Høsten 2023 ble det vedtatt av styret i Nasjonalparkriket å gå inn i prosessen som allerede var startet av Visit Lillehammer og Visit Mjøsa om å slå sammen selskapene til ett, med en kundereisen fra Stange i sør, til Bjorli og Grotli i nordvest. Merethe Sandum ble leid inn til å kjøre prosessen. Første forankringsmøte blant medlemmene i Nasjonalparkriket ble gjennomført 14. desember, utover pressemelding i GD, 16. november 2023. Arbeidet pågår inn i 2024.

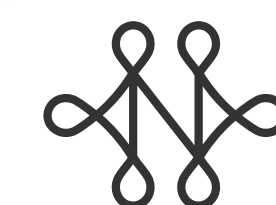
De fleste har mislyktes - nå lykkes de: - Det holder at vi er uenige om ishockey

Suksesshistorie #1

Kampen om G-35, Gudbrandsdalsosten

Den kjente Gudbrandsdalsosten sto i fare for å ikke bli produsert i Gudbrandsdalen. Da særlig i Skjåk, hvor den originale Gudbrandsdalsosten ble ystet tradisjonelt i jerngryte. Mange arbeidsplasser sto i fare for å forsvinne og den kjærkomne osten på veg ut av Gudbrandsdalen. Gjennom en massiv kampanje, innledet av Lom og Skjåk kommuner, samt Arne Brimi, så ble det lagt stort press på Tine meierier. Også reiselivsnæringen og lokalbefolkningen engasjerte seg kraftig. Nasjonalparkriket og Visit Jotunheimen representerte reiselivet inn i dette arbeidet. Nasjonalparkriket deltok i flere samarbeidsmøter om saken og kom med innspill på kommunikasjon knyttet til kampen. Vi produserte en egen kampanjefilm sammen med Arne Brimi, som skapte et stort engasjement. Sammen med entusiaster, næringen og kommunene, så klarte man å redde arbeidsplasser på ysteriet i Skjåk. Gudbrandsdalsosten produseres nok ikke mye lenger i Gudbrandsdalen, men resultatet ble en helt ny type ost, «Gudbrandsdalsost anno 1863»

Nasjonalparkriket

Suksesshistorie #2

Hjerkinndagen

Hjerkinndagen er et samarbeid mellom norsk Villreinsenter, Nasjonalparkforvalterne, reiselivsnæringen og lokale lag og foreninger. Målet er å skape kunnskap om naturen og nasjonalparkene gjennom aktivitet, engasjement i historien på Dovrefjell, vise fram jakttradisjoner osv. Det er en prosess som foregår hele året med jevnlige møter for å lage et program. Hovedmålgruppen er lokalbefolkningen med spredning fra Dovre, til Folldal og Oppdal. På denne måten øker man kunnskapen og engasjementet rundt sin egen natur. Hjerkinndagen har vært noen år, men er nå på veg til å etablere seg som en aktivitetsdag for alle, både lokalt, men også noen tilreisende. Slike arrangement er gjennom prosessen med på å skape et bedre samarbeid mellom reiselivet og forvaltningen, gjennom å stå sammen om et felles mål. Hjerkinndagen har som mål å gjennomføres så tett på den første lørdagen i juli, årlig.

Hjerkinndagen 2023

Foto: Karina Gjerde/Norsk Villreinsenter

Formidling av rapporten

Rapporten legges ut på våre bransjesider og det blir informert om dette, med lenke, i nyhetsbrev som går ut til våre medlemmer, samt politisk og administrativ ledelse i våre kommuner.

Utfordringer

Ressurseffektivitet og miljøansvar

- Det er en stor jobb å skape et engasjement. For eksempel er det få bedrifter som har funnet tid og ressurser til å jobbe med miljøsertifisering. Til og med de ivrigste har måttet utsette ferdigstillingen.
- Kildesortering er krevende og for en del, kostbart. Det er større prosesser og mange hensyn som skal tas for å få til et fungerende apparat som totalt sett ivaretar miljøet. Store avstander gjør renovasjonsselskapene vurdere om det er mer klimabesparende å la være, f.eks. Samtidig ønsker reiselivsnæringen å få muligheten til å kildesortere bedre enn i dag.
- Kanalisering og kommunikasjon rundt dette er enkelt, samtidig som det er veldig krevende. Vi er helt avhengige av et tett samarbeid mellom reiselivsnæringen og forvaltningsorganene. Men for Nasjonalparkriket sin del er det ofte en utfordring å finne en fin balansegang mellom ivaretakelse av natur og samtidig jobbe for å tiltrekke oss gjester hit.

Forpliktende samarbeid mellom reiseliv og verneområdeforvaltningen

Hovedutfordringen her er å få reiselivet og næringen til å snakke sammen og være enige om utfordringsbildet. Det er viktig at reiselivet forstår forvaltningens utfordringer og at forvaltningen forstår reiselivets utfordringer. Det er ikke alltid dette er forent. Dette er et kontinuerlig arbeid som krever tålmodighet og museskritt. Gjennom et hovedprosjekt håper vi på å ytterligere belyse problematikken og finne en måte der samarbeidet blir mer forpliktende og langvarig.

Lokal verdiskaping

Utfordringen er å skape engasjement og et felleskap rundt produktutvikling. F.eks. når det gjelder sesongutvidelse, så må det identifiseres en vilje til dette hos næringen før det igangsettes tiltak. Kanskje gjennom iverksettelse og arbeid med et felles reiselivsselskap vil kunne se på bedre muligheter rundt dette.

Innbygger- og gjesteundersøkelser er en stor prosess og vi gjennomførte våre under covid. Disse bør gjennomføres på nytt for å få friske data.

Guidevirksomhet i våre områder er krevende med tanke på vern. Selv om vi ikke har like kraftig vern som andre steder i verden, så er det fortsatt viktig å sørge for god og lokal guidevirksomhet. Sertifisering av guider er noe alle prater om, men som det er vanskelig å få gjennomført. Håpet er at arbeid rundt organisert guiding og sertifisering hos Innovasjon Norge kan åpne noen muligheter.

Mobilitetsløsninger for framtida

Det er svært vanskelig å jobbe med på lokalt nivå. Det kreves en større stemme for å påvirke til investering både for kollektivtransport andre mobilitetsløsninger.

I gjesteundersøkelsen vår kom det fram at mange tenker det er for store avstander og utfordringer med lading til å bruke elbil. Kollektiv lokalt er ikke tilbudet stort, kanskje annet enn i sommerferiene. Den beste løsningen er å kommunisere dette ut, men som med elbiler, så er rekkevidden der også begrenset, så vi må se på smart kommunikasjon for å nå lenger.

Det er også en stor øvelse å måle utslipp i små regioner som vår og det kan hende vi må vurdere at vi skal jobbe ekstra hardt for å kommunisere til gjestene alternativene som kan brukes.

Kompetansetiltak

Her er hovedutfordringen å skape et engasjement hos bedriftene. Det er vanskelig å få bedriftene til å delta på ulike kompetanse- og inspirasjonsløftende opplegg. Det er mange tilbud og muligheter, så det er forståelig at det er vanskelig å få til alt. I tillegg er vi usikre på kompetansebehovet. Vi vet at mange trenger hjelp til å bli bedre på markedsføring, men likevel så er det lite respons om vi skriver i nyhetsbrev at det er bare å ta kontakt om de trenger bistand fra oss. Vi har dyktige folk innenfor markedsføring.

Avslutning

Denne rapporten er ikke komplett i forhold til alt som blir gjort knyttet til reiseliv og bærekraft i vår region. Det pågår mye individuelt arbeid i næringen som går uavhengig av oss. Det samme gjelder kommunene. Men vi streber likevel etter å bli involvert og foretrukket partner både i næringen og hos kommunene. For 2024 er det mye spennende som foregår, da spesielt omstillingsprosessen sammen med Visit Lillehammer og Visit Mjøsa. Vi ser fram til et begivenhetsrikt 2024 med stadig fokus på å jobbe mot et mer bærekraftig reisemål.